

Överförmyndarnämnden informerar om arvode till god man, förvaltare och förordnad förmyndare

Rätten till arvode

Den som har förordnats till förmyndare (för underårig), god man eller förvaltare har rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och även ersättning för nödvändiga utgifter (12 kap 16 § föräldrabalken). Föräldrar som är förmyndare för sina barn har i normalfall inte rätt till arvode.

Vem betalar arvodet

Enligt huvudregeln ska huvudmannen betala för arvodet, kostnadsersättning och tillkommande sociala avgifter.

En förutsättning för att huvudmannen ska vara skyldig att betala arvodet är att huvudmannen har, under det år uppdraget utförts, beskattningsbara inkomster som överstiger 2,65 prisbasbelopp¹ eller tillgångar som överstiger två prisbasbelopp. Om inkomsterna understiger 2,65 prisbasbelopp och tillgångarna två prisbasbelopp ska kommunen betala arvodet. Om inkomsterna överstiger 2,65 prisbasbelopp eller tillgångarna två prisbasbelopp men inte med så stort belopp att det täcker hela arvodet görs en fördelning mellan huvudmannen och kommunen.

Undantag kan göras om det finns särskilda skäl t.ex. om huvudmannen har höga levnadsomkostnader för medicin, sjukvård etc. I ett sådant fall kan kommunen få svara för arvodet även om inkomsterna överstiger 2,65 prisbasbelopp.

Om uppdraget avser att bevaka huvudmannens rätt i ett oskiftat dödsbo är det dödsboet som ska betala arvodet. Även här kan undantag göras om det finns särskilda skäl.

Hur stort är arvodet

I normalfallet utgår arvode med 12 % av prisbasbeloppet för den ekonomiska förvaltningen och 12 % för att ha sört för personen. Kostnadsersättning kan erhållas med ett schablonbelopp om 2 % av prisbasbeloppet. Begär man en högre kostnadsersättning ska dessa verifieras. En närmare redogörelse för överförmyndarnämndens arvodesprinciper lämnas på kommande sidor.

Vem beslutar om arvodet

Det är överförmyndarnämnden som beslutar både om arvodets storlek och vem som ska betala arvodet. Överförmyndarnämndens beslut kan överklagas till tingsrätten.

¹ Prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalk (2010:110) har fastställts till 44 000 kr för år 2012.

Överförmyndarnämndens riktlinjer för beslut om arvode och kostnadsersättning till gode män, förvaltare och förordnade förmyndare

Förvalta egendom	
Ställföreträdaren ska förvalta huvudmannens tillgångar på bästa sätt för denne såsom att betala räkningar, göra omplacering m.m. Tillgångarna ska i skäligen omfattning användas för huvudmannens uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De tillgångar som därutöver finns ska enligt huvudregeln placeras tryggt och ge en skäligen avkastning (12 kap. 4 § föräldrabalken). I samtliga ställföreträdarens uppdrag ingår att ha kontakter med överförmyndarnämnden, upprätta förteckning, årsräkningar och sluträkning, upprätta deklaration samt lämna en skriftlig redogörelse för uppdraget utan särskild ersättning.	Grundarvode per år i % av prisbasbelopp
Startarvode 1 <u>Vid uppstart av ett helt nytt godmanskap eller förvaltarskap</u> Utgår om det innebär extra utredningsarbete vid uppstarten.	1 500 kr
Startarvode 2 <u>Vid byte av god man eller förvaltare</u> Utgår för det extra arbete det innebär med att bland annat granska tidigare ställföreträdarens förvaltning.	500 kr
Kategori 1 Huvudmannen har ett person-/transaktionskonto, ev. också ett sparkonto med ett mindre belopp. Han/hon förvaltar delvis själv sina tillgångar. Om medel lämnats till personal i huvudmannens boende ska ställföreträdaren regelbundet - 1 gång/månad är lämpligt - kontrollera kassaboken som ska föras för varje boende. Ställföreträdaren ansöker om bidrag och insatser.	5- %
Kategori 2 Ställföreträdaren förvaltar huvudmannens samtliga tillgångar. Det kan komma att krävas en mer aktiv förvaltning av ställföreträdaren såsom omplaceringar och andra löpande åtgärder under året. Förutom vad som angetts under kategori 1 betalar t.ex. ställföreträdaren ut fickpengar ett par gånger i månaden och har oftare kontakt med myndigheter (skuldsanering t.ex.) och banker eller andra finansieringsrörelser.	12- %

<p>Kategori 3</p> <p>Förutom under kategori 1 och 2 upptagna uppgifter ansvarar ställföreträdaren för t.ex. skötsel av huvudmannens fastighet med därtill hörande förvaltningsuppgifter (inkassering av hyra, betalning av utgifter, förhandlingar m.m.), övervakning av affärsrörelse, upprättande av en omfattande deklaration och komplicerad årsredovisning till överförmyndaren/överförmyndarnämnden.</p>	30 - %
---	--------

<p>Sörja för person</p>	
<p>Med att sörja för person menas att ställföreträdaren ska <i>se till att</i> huvudmannen får den hjälp och det bistånd han/hon behöver och har rätt till. Det är dock inte ställföreträdaren som ska utföra de uppgifter som t.ex. åligger socialtjänsten eller annan. Om du ändå tar på dig sådana uppgifter kan du inte räkna med att få ersättning för detta.</p>	Grundarvode per år i % av prisbasbelopp
<p>Kategori 1</p> <p>Ett besök per månad, kontakt per telefon med huvudmannen och/eller boendet, å jourhållning om den personliga situationen.</p>	5- %
<p>Kategori 2</p> <p>Kontakt med huvudmannen flera gånger per månad genom personliga besök och flera telefonsamtal varje månad med huvudmannen, anhöriga, boendet, kontaktpersoner, personliga assistenter, andra stödpersoner och myndigheter.</p>	12- %
<p>Kategori 3</p> <p>Stora insatser och stort personligt engagemang av ställföreträdaren för att kvalitativt samordna och säkra upp de resurser som krävs för att huvudmannens behov av omsorg ska kunna tillgodoses. Detta sker exempelvis genom flera besök i veckan hos huvudmannen eller andra kontakter, många och omfattande kontakter med boendet, anhöriga och myndigheter.</p>	30- %

Bevaka rätt

Extra arvode för att bevaka huvudmannens rätt kan endast utfås efter överenskommelse med juristen till överförmyndarnämnden innan uppdraget påbörjas.

Att bevaka rätt ingår normalt i ställföreträdarens uppdrag att förvalta sin huvudmans egendom och sörja för hans/hennes person. Men det kan uppstå speciella händelser utöver de normalt förekommande, t.ex. att huvudmannen blir delägare i ett dödsbo eller att dennes fastighet ska säljas. Då det gäller enstaka händelser är det lämpligare att arvoda per tidsåtgång än med stöd av procent av prisbasbeloppet. Ställföreträdaren ska i dessa fall noggrant beskriva de uppgifter som utförts och ange tidsåtgången.

1.	T.ex. lägenhetsavveckling, försäljning av fastighet eller bostadsrätt med hjälp av mäklare, boutredning och arvskifte, kontakter med fordringsägare	250 kr/tim
2.	T.ex. försäljning av fastighet eller bostadsrätt utan mäklare (bör endast ske undantagsvis), mer kvalificerat arbete vid boutredning och arvskifte	350 kr/tim
3.	T.ex. medverkan vid domstolsförhandlingar, förlikningsavtal och annat renodlat kvalificerat juridiskt arbete (kräver juridisk kompetens)	600 kr/tim

Kostnadsersättning

Enligt föräldrabalken har en god man, förvaltare och förordnad förmyndare rätt till ersättning för de utgifter som har varit nödvändiga för uppdragets fullgörande. Du har rätt att få ersättning för normalt förekommande löpande utgifter såsom kostnader för kortare resor, telefon, porto och dylikt med upp till 2 % av prisbasbeloppet utan att redovisa underlag.

Yrkar du på ett högre belopp än 2 % av prisbasbeloppet för dina omkostnader för uppdraget ska underlag lämnas för samtliga de utgifter du haft under perioden.

Då det gäller större kostnader, såsom längre resor med bil, biljettkostnad för längre resor och liknande är det en kostnad som huvudmannen får stå för. Du ska därför, om kostnaden kan förutses och beloppet inte ryms inom behållningen på det öppna kontot, ansöka om överförmyndarnämndens medgivande till uttag på spärrat konto vid den tidpunkt kostnaden uppstår.